

राष्ट्रीय ग्राम स्वराज अभियान (RGSA)
योजनेअंतर्गत सन २०२२-२३ या वित्तीय
वर्षाकरिता केंद्र शासनाकडून प्राप्त झालेल्या
निधीच्या प्रमाणात राज्य हिस्सा वितरित
करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

ग्राम विकास विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: राग्रास्व- २०२२ /प्र. क्र. २३/०२ /आस्था-१५

बांधकाम भवन, २५, मझबान पथ,

फोर्ट, मुंबई- ४०० ०३२.

दिनांक : १३ डिसेंबर, २०२२

वाचा :-

१. शासन निर्णय क्रमांक: राग्रास्व- २०१८ /प्र.क्र.१०२ (भाग-२)/आस्था-१५, दिनांक २० फेब्रुवारी, २०१९.
२. शासन परिपत्रक वित्त विभाग क्रमांकअर्थसं-२०२२/प्र.क्र.४३/अर्थ-३, दिनांक ०४ एप्रिल २०२२.
३. शासन निर्णय क्रमांक: राग्रास्वअ- २०२२ /प्र.क्र.४०/आस्था-१५, दिनांक १६ सप्टेंबर, २०२२.
४. पंचायती राज मंत्रालय, भारत सरकार यांचे आदेश क्र. के-११०११/१६/२०२२-सीबी, दि.११ नोव्हेंबर, २०२२.
५. शासन निर्णय क्र. राग्रास्व-२०२२/प्र.क्र.२३/०१/आस्था-१५, दि. १३ डिसेंबर, २०२२

प्रस्तावना :-

केंद्र शासनाने पंचायती राज व्यवस्थेच्या बळकटीकरणासाठी "राजीव गांधी पंचायत सशक्तीकरण अभियान" या योजनेचे पुनर्गठन करुन "राष्ट्रीय ग्राम स्वराज अभियान" ही योजना सन २०१८-१९ ते सन २०२१-२२ या कालावधीत राबविली आहे . सदर योजनेचा मुळ ढाचा न बदलता सन २०२२-२३ पासून "पुनर्रचित राष्ट्रीय ग्राम स्वराज अभियान" ही योजना ग्रामविकास विभागाच्या संदर्भ क्र. ३ येथील दि.१६.०९.२०२२ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये लागू केली आहे . सदर योजना केंद्र शासन पुरस्कृत असून या योजनेच्या निधीचे प्रमाण हे केंद्र हिस्सा ६०% व राज्य हिस्सा ४०% असे आहे.

२. सन २०२२-२३ या वित्तीय वर्षाकरिता राष्ट्रीय ग्राम स्वराज अभियान योजनेसाठी रु.२६१८७.६० लक्ष (रुपये दोनशे एकसष्ट कोटी सत्त्याऐंशी लक्ष साठ हजार फक्त) एवढ्या रकमेच्या वार्षिक कृती आराखड्यास केंद्र शासनाने मंजूरी दिलेली आहे. त्या अनुषंगाने पंचायती राज मंत्रालय, भारत सरकार यांच्या संदर्भ क्र . ४ येथील दिनांक ११ नोव्हेंबर, २०२२ रोजीच्या पत्रान्वये, राष्ट्रीय ग्राम स्वराज अभियान योजनेतर्गत राज्यास सन २०२२-२३ या आर्थिक वर्षासाठी पहिला हप्ता म्हणून Non SC/ST-General साठी रु. ३०८४.२६ लक्ष, SCSP-Capital साठी रु. ४००.०० लक्ष व TSP-General साठी रु.३००.०० लक्ष असा एकुण रु. ३७८४.२६ लक्ष (रुपये सदतीस कोटी चौऱ्यांशी लक्ष सव्वीस हजार फक्त) इतका निधी प्राप्त झाला आहे . सदर निधी State Nodal Officer, राज्य प्रकल्प संचालक, राष्ट्रीय ग्राम स्वराज अभियान, पुणे यांना संदर्भ क्र. ५ येथील शासन निर्णयान्वये उपलब्ध करुन देण्यात आला आहे.

३. उपरोक्तनुसार प्राप्त झालेल्या केंद्र हिश्याच्या प्रमाणात राज्य हिश्याकरीता पहिला हप्ता म्हणून ४०% या प्रमाणात रु. २५२२.८४ लक्ष (रुपये पंचवीस कोटी बावीस लक्ष चौऱ्यांशी हजार फक्त) इतका निधी B.D.S. वर उपलब्ध करून State Nodal Officer राज्य प्रकल्प संचालक, राष्ट्रीय ग्राम स्वराज अभियान, पुणे यांना उपलब्ध करून देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधिन होती .

शासन निर्णय :-

सन २०२२-२३ या आर्थिक वर्षात राष्ट्रीय ग्राम स्वराज अभियान (RGSA) (६०:४०) या केंद्रपुरस्कृत योजनेसाठी राज्य हिश्याचा पहिला हप्ता म्हणून रु. २५२२.८४ लक्ष (रुपये पंचवीस कोटी बावीस लक्ष चौऱ्यांशी हजार फक्त) इतका निधी [Non SC/ST (General) करीता रु. २०५६.११५ लक्ष (रुपये वीस कोटी छप्पन लक्ष अकरा हजार पाचशे फक्त) , SCSP (Capital) करीता रु. २६६.६६४ लक्ष (रुपये दोन कोटी सहासष्ट लक्ष सहासष्ट हजार चारशे फक्त), TSP (General) करीता रु. २००.०६१ लक्ष (रुपये दोन कोटी सहा हजार शंभर फक्त)] याप्रमाणे State Nodal Officer राज्य प्रकल्प संचालक, राष्ट्रीय ग्राम स्वराज अभियान, पुणे यांना उपलब्ध करून देण्यात येत आहे.

२. राज्य प्रकल्प संचालक, राष्ट्रीय ग्राम स्वराज अभियान, पुणे यांना वितरित करावयाचा निधी विभागीय आयुक्त कार्यालय, पुणे यांच्या अधिनस्त ठेवण्यात येत आहे . उप आयुक्त (आस्थापना), विभागीय आयुक्त कार्यालय पुणे हे आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून काम पाहतील . उप आयुक्त (आस्थापना) यांनी संबंधित State Nodal Officer राज्य प्रकल्प संचालक, राष्ट्रीय ग्राम स्वराज अभियान, पुणे यांना अनुदान वितरित करावे . State Nodal Officer राज्य प्रकल्प संचालक, राष्ट्रीय ग्राम स्वराज अभियान, पुणे यांनी जिल्हा परिषदांना सदर निधी मंजूर वार्षिक कृती आराखडयाप्रमाणे वितरित करावा .

३. या शासन निर्णयाद्वारे मंजूर करण्यात आलेल्या अनुदानातून होणारा खर्च अत्यंत काटकसरीने केला जाईल याबाबत राज्य प्रकल्प संचालक, राष्ट्रीय ग्राम स्वराज अभियान, पुणे यांनी व सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद यांनी दक्षता घ्यावी . राज्य प्रकल्प संचालक, राष्ट्रीय ग्राम स्वराज अभियान, पुणे यांना या योजनेसाठी उपलब्ध करून देण्यात आलेला निधी केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार व उक्त संदर्भ क्र. ४ येथील केंद्र शासनाच्या पत्रातील सूचनांनुसार संबंधितांना वितरित करावा आणि वितरित केलेल्या निधीचा उपयोग योग्य प्रकारे होतो किंवा नाही याबाबत खातरजमा करून होणाऱ्या खर्चावर नियंत्रण ठेवावे . निश्चित केलेली उद्दिष्ट व साध्य यासाठी झालेल्या खर्चाचा आढावा घेऊन शासनास तात्काळ अहवाल पाठवावा व खर्चाचे उपयोगिता प्रमाणपत्रदेखील सादर करावे .

४. या अनुदानातून State Nodal Officer राज्य प्रकल्प संचालक, राष्ट्रीय ग्राम स्वराज अभियान, पुणे यांनी केलेल्या खर्चाचे स्वतंत्र लेखे व पुस्तके तपासणीचे अधिकार महालेखापाल (लेखा परिक्षा), महाराष्ट्र-१ मुंबई आणि महालेखापाल (लेखा परिक्षा), महाराष्ट्र - २, नागपूर यांना राहतील व त्यांना त्यांचे काम योग्य तऱ्हेने पार पाडता यावे म्हणून संबंधित कार्यालय संपूर्ण सहकार्य करेल .

५. या शासन निर्णयाद्वारे मंजूर केलेल्या अनुदानातून होणारा खर्च मागणी क्र .एल-२, २०५३ जिल्हा प्रशासन, ०९३ जिल्हा आस्थापना राज्य क्षेत्र, (०६) पंच, सरपंच, सचिव, अशासकीय सदस्यांना प्रशिक्षण, (०६)(०७) राष्ट्रीय ग्राम स्वराज अभियान, (राज्य हिस्सा ४०%) (कार्यक्रम), लेखाशिर्ष क्र. २०५३A१२६, ३१ सहायक अनुदाने (वेतनेतर) या लेखाशिर्षाखाली सन २०२२-२३ मध्ये मंजूर असलेल्या तरतुदीतून खर्ची टाकण्यात यावा .

६. सदर शासन निर्णय, वित्त विभाग, शासन निर्णय दिनांक १५.०४.२०१५ सोबतच्या वित्तीय अधिकार नियमपुस्तिका १९७८ भाग पहिला, उपविभाग ३ मधील अ.क्र.४ परि.२७ (२) नुसार प्रशासकीय विभागास प्रदान करण्यात आलेल्या वित्तीय अधिकारांचा वापर करून, वित्त विभागाच्या शासन परिपत्रक क्र.अर्थसं-२०२२/प्र.क्र.४३/अर्थ-३, दिनांक ४ एप्रिल, २०२२ मधील सूचनांना अनुलक्षून तसेच वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक अनौ .क्र.१९४/अर्थोपाय, दि.३०.११.२०२२ अन्वये प्राप्त सहमतीस अनुसरून निर्गमित करण्यात येत आहे.

७. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२२१२१३१६३८५९६५२० असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(उर्मिला जोशी)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा.राज्यपालांचे सचिव
२. मा.मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव
३. मा.मंत्री (ग्राम विकास) यांचे खाजगी सचिव
४. मा. विरोधी पक्षनेता महाराष्ट्र विधानपरिषद/ विधानसभा, विधानभवन मुंबई.
५. मा.विधान सभा/ मा.विधान परिषद सदस्य (सर्व)
६. मा.अध्यक्ष, जिल्हा परिषद (सर्व)
७. मा.मुख्य सचिव यांचे सह सचिव
८. मा.अप्पर मुख्य सचिव (वित्त) यांचे स्वीय सहायक
९. मा.अप्पर मुख्य सचिव (नियोजन) यांचे स्वीय सहायक
१०. मा.प्रधान सचिव (ग्राम विकास) यांचे स्वीय सहायक
११. मा.प्रधान सचिव (आदिवासी विकास) यांचे स्वीय सहायक
१२. मा. प्रधान सचिव (सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग) यांचे स्वीय सहायक
१३. मा.प्रधान सचिव (माहिती व तंत्रज्ञान) यांचे स्वीय सहायक
१४. विभागीय आयुक्त, पुणे
१५. महासंचालक, यशवंतराव चव्हाण विकास प्रशासन प्रबोधिनी (यशदा), बाणेर रोड, पुणे
१६. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व)
- १७.उप सचिव (सर्व) ग्राम विकास विभाग, बांधकाम भवन, २५ मर्झबान पथ, फोर्ट, मुंबई
- १८.वित्त विभाग (व्यय-१५/अर्थसंकल्प-१७) मंत्रालय, मुंबई-३२
- १९.नियोजन विभाग (का.क्र.१४४४), मंत्रालय, मुंबई-३२.
- २०.कार्यासन (वित्त-१), ग्राम विकास विभाग, बांधकाम भवन, २५ मर्झबान पथ, फोर्ट, मुंबई
२१. निवडनस्ती-आस्था-१५